

ת"פ 32312/06/17 - מדינת ישראל נגד אילן מועדי באמצעות באת כוחו

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 32312-06-17 מדינת ישראל נ' מועדי

בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו
בעניין:

המאשימה

מדינת ישראל

באמצעות המחלקה לחקירות שוטרים

נגד

הנאשם

אילן מועדי באמצעות באת כוחו
עוה"ד הגב' יפעת שי יוספזון

גזר דין

הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של **תקיפה סתם** - עבירה לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

לפי מה שנקבע בהכרעת הדין בתקופה הרלוונטית שירת הנאשם כשוטר סויר בתחנת זבולון. בתאריך 16.10.15 או בסמוך לכך, עצר הנאשם את דג'ן נגוסה (**להלן: "המתלונן"**) בעקבות אירוע של סכסוך שכנים, בו היה מעורב המתלונן. לאחר מעצרו, המתלונן נלקח לתחנת זבולון (**להלן: "התחנה"**), ושם בעודו אזוק, הוכנס לתא המעצר.

בסמוך לכך, ללא כל סיבה, הוציא הנאשם את המתלונן מתא המעצר, הוביל אותו לתוך אחד המשרדים בתחנה שהיה ריק מאדם, תוך שהוא מושך אותו באזיקי ידיו, ושם היכה את המתלונן בסטירות ובעיטות, לעבר פניו, גבו ורגליו, תוך שאמר לו **"יותר לא תתעסק איתי"**. לאחר מכן הובל המתלונן ע"י הנאשם בחזרה לתא המעצר.

במעשיו המפורטים לעיל, תקף הנאשם את המתלונן שלא כדין.

תסקיר שירות המבחן:

הנאשם בן 26, רווק, מתגורר עם בני משפחתו בירכא ועובד במשטרת ישראל. לדברי הנאשם סיים 12 שנות לימוד ולו תעודת בגרות חלקית. בשנת 2011 התגייס לצבא, שם שירת בתפקידי שח"ם וסיים שירות צבאי מלא. לאחר שירותו הצבאי התגייס לשרת במשטרה, שם משרת מזה כ- 4.5 שנים בתפקידים שונים. הנאשם הביע חשש מאיבוד מקום עבודתו בשל הרשעתו בכתב האישום הנוכחי שכן לדבריו, בעת קיומו של רישום פלילי לא יוכל להמשיך לעסוק בעבודתו.

בהתייחס לעבירה הנוכחית, מסר כי לא ביצע את המעשים המיוחסים לו. לדבריו עשה טעות כאשר נכנס עם המתלונן לחדר ללא מצלמות, לאחר שהמתלונן ביקש לשוחח עימו לבד. שירות המבחן התרשם כי הנאשם אינו לוקח אחריות על המעשים המיוחסים לו, ומתקשה להתמודד עם החלטת בית המשפט.

יחד עם זאת, התרשם השירות, כי הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי בדרך כלל, שבא לידי ביטוי הן בהיעדר עבר פלילי והן בהערכות שניתנו לו על ידי מפקדיו בעבודה. עוד התרשם שירות המבחן מיכולתו של הנאשם לקבל גבולות וסמכות וכן מרתיעתו מהסיטואציה המשפטית הנוכחית והמשך השפעתה על העסקתו במשטרה, ולבסוף קבע שירות המבחן כי ישנה רמת סיכון נמוכה להישנות עבירות דומות בעתיד.

בסופו של יום, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם ובעניין נושא ההרשעה, נקבע כי לא ניתן לבחון ביטול הרשעה מבלי לקיחת אחריות והשתלבות בהליך שיקומי משמעותי. לאור עמדתו החד משמעית של הנאשם, כי לא ביצע את המעשים המיוחסים לו, לא יכול היה שירות המבחן לבוא בהמלצה בעניין זה.

לאור זאת ביקשה ההגנה צו לעריכת תסקיר משלים. לטענתה, עמדת קצינת המבחן, הגב' רומי ממך הייתה לאי הרשעה, אך לאחר שנועצה עם הממונים לה שינתה את עמדתה. מאחר וקצינת המבחן לא נכחה בדיון ולאור הדברים שנשמעו כלפיה, שירות המבחן נדרש להבהיר עמדתו בעניין זה.

בתסקיר שירות המבחן המשלים מיום 17.2.19, ציין שירות המבחן, כי עתה החליט הנאשם לקבל אחריות מעשיו והודה במיוחס לו בכתב האישום. הוא הסביר את הפער בין עמדתו הקודמת לנוכחית, בכך שהתנהגותו עומדת בסתירה לערכים עליהם גדל וחונך. עוד תיאר הנאשם תחושת אשמה ובושה שחש מול מפקדיו, עמיתיו, הוריו ובני משפחתו.

הנאשם תיאר בפני שירות המבחן את השתלשלות האירועים, ואת תחושותיו הקשות מיחסו של המתלונן כלפיו, במיוחד על רקע היותו שוטר חדש באופן יחסי, וכי חש כי המתלונן מזלזל בו ואינו מכבד את סמכותו כשוטר. לדברי הנאשם, איבד שליטה, לקח את המתלונן לחדר צדדי, שם היכה אותו בפניו ובגבו, ואף הזהיר אותו שלא יתעסק איתו יותר. יחד עם זאת, מסר כי לא בעט בו, עקב חוסר יכולתו לעשות כן בעקבות פגיעה שספג בברכו במהלך הליך המעצר.

שירות המבחן קבע כי קיימת רמת סיכון נמוכה להישנות עבירות דומות מעתיד, והמליץ לבית המשפט על הטלת עבודות של"צ בהיקף של 200 שעות במסגרת "בית קסלר", בתפקידי טיפול ואחזקה, לצד פיצוי למתלונן.

אשר לביטול הרשעתו בדיון, שקל שירות המבחן את עמדתו מחדש, ולאור תפקודו התקין של הנאשם עד כה, התהליך הרגשי שעבר, קבלת האחריות על מעשיו, תפקודו החיובי והערכות מפקדיו במשטרה, וכן האפשרות כי הרשעה בדיון עלולה לחבל בהמשך העסקתו במשטרה (בהתבסס על סיכום ראיון שנערך לנאשם במשטרה), ועל מנת שלא לפגוע במנת לחמו, המליץ שירות המבחן לשקול ביטול הרשעתו בדיון.

ראיות לעונש:

ההגנה העידה מספר עדי אופי. בזה אחר זה, עלו לדוכן העדים מפקדיו הקודמים של הנאשם, לימדו עליו סניגוריה והפליגו בשבחיו. הם ציינו את מסירתו את דבקו במשימות תעוזתו ויכולותיו כשוטר. הקצינים הנכבדים תיארו את פועלו של הנאשם תחת פיקודם, תיארו שוטר מוכשר ומיומן שידע להתמודד היטב עם המשימות שהוטלו עליו ותיפקד על הצד הטוב ביותר. כולם, פה אחד, גינו מעשי אלימות והבהירו כי מקומם לא יכירם במשטרת ישראל והם משוכנעים כי מדובר במעידה חד פעמית.

גם אביו של הנאשם העיד ומסר כי גידל את ילדיו על ערכים של הקשבה, וטען כי הוא צריך לעשות בדק בית לעצמו, כי הוא האדם אשר חונך אותו. עוד מסר, כי הוא יודע שהנאשם עשה טעות, וכשנודע לו על כך היה בהלם, והחל לחשוב

היכן הוא נכשל כאב. מאותו יום של המשפט, חייו של הנאשם נעצרו והפסיקו את התקדמותו. האב ביקש מבית המשפט להתחשב בבנו שיכול להיות קצין לתפארת ולשרת את העם.

טענות הצדדים:

טיעוני המאשימה:

המאשימה הגישה את טיעוניה בכתב. בטיעוניה חזרה על קביעותיו של בית המשפט בהכרעת הדין והדגישה את הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם והם פגיעה בשלמות הגוף, אוטונומיית האדם על גופו וזכותו לגופו וכן פגיעה באמון הציבור במשטרה ובשוטריה בשל העובדה כי הנאשם ביצע את העבירה בהיותו שוטר.

אשר לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, ציינה המאשימה את עוצמת האלימות בה נקט הנאשם כלפי המתלונן שהיה כבול בתוך תחנת המשטרה מבלי שהתנגד בשלב זה, כאשר האלימות הייתה מיותרת, בפרט כאשר מדובר בפערי כוחות עצומים בין הצדדים. עוד הפנתה לכך שהסיבה שהנאשם ביצע את המעשים היה פגיעתו מהתנהגות המתלונן בשטח, והרצון להענישו על דבריו באירוע. המאשימה הפנתה לנזק שנגרם למתלונן, כפי שבא לידי ביטוי בעדותו, והטראומה ממנה סובל מאז האירוע וכן הטיפול הרפואי לו נזקק לאחר מכן, כאשר מעשה האלימות מצד הנאשם יכול היה להוביל לתוצאה קשה הרבה יותר. עוד בעניין הנזק נטען כי נגרם נזק נוסף לאמון הציבור במשטרה בהיותו שוטר המשרת את הציבור במשטרת ישראל.

המאשימה עתרה למתחם עונש הולם שנע בין מספר חודשי מאסר שיכול שירוצו בעבודות שירות לבין 9 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן. כאשר העונש המתאים לטענת המאשימה בענייננו הינו 6 חודשי עבודות שירות, לצד מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן, וזאת בשים לב לכך שהנאשם לא לקח אחריות על מעשיו, וכי החרטה שהביע בתסקיר המשלים, הינה מן השפה אל החוץ, ואינה לקיחת אחריות וחרטה כנה ואמיתית.

אשר לסוגיית אי ההרשעה, נטען כי נסיבותיו של תיק זה אינן מהוות חריג מהכלל שהוא כי יש להרשיע אדם שביצע עבירה. המאשימה טענה כי סוג העבירה ונסיבותיה אינם מאפשרות ביטול הרשעה ואף לעניין הנזק הקונקרטי, נטען כי לא הוגשה תשתית ראיתית מספקת לכך שההרשעה תוביל בהכרח לפיטוריו של הנאשם.

טיעוני ההגנה:

ההגנה הגישה עיקרי טיעוני בצירוף תעודות הוקרה. ב"כ הנאשם טענו כי בפגישתו השנייה עם שירות המבחן, לקח הנאשם אחריות על מעשיו והודה בהם לאחר שהסביר את השוני בעמדתו בכך שהתקשה להודות במעשיו בפני עצמו ובפני סביבתו מפאת הבושה שחש.

ב"כ הנאשם התייחסו לנזק הקונקרטי שייגרם לנאשם כתוצאה מהרשעה בדין, אשר תביא, קרוב לוודאי, לפיטוריו

מהמשטרה. ההגנה הפנתה לעדויות הקצינים הבכירים שהעידו לטובתו של הנאשם, ושיבחו אותו על תפקודו, וזאת לצד תעודות ההערכה הרבות שהוגשו לבית המשפט, המלמדות על טיבו של הנאשם כשוטר מצטיין שהיה מיועד לקצונה. לטענת ההגנה, האינטרס הציבורי במקרנו הינו לאפשר לנאשם הזדמנות להמשיך לשרת במקצועיות ובהצטיינות את הציבור, ועל כן עתרה ההגנה לביטול הרשעתו בדין.

דבר הנאשם בטרם מתן גזר הדין:

הנאשם מסר כי גדל בבית ישראלי, ערכי, עם שליחות ומחויבות לדגל ולמדינה. סביו, אביו, ודודיו, כולם שירתו את המדינה, במסגרות שונות, והוא חונך על ערכי עזרה לזולת וכבוד לכל אדם. עוד מסר, כי חלם מגיל צעיר לשרת במשטרה, ומרגע גיוסו החליט שאלו יהיו חייו. הוא הרגיש מחויבות למדינה ולדגל.

אשר לאירוע, מסר כי הוא מכבד את החלטת בית המשפט, וציין כי עשה טעות כאשר נכנס עם המתלונן לחדר לבד, וכי לא קרה בחדר שום דבר מלבד התנצלותו של המתלונן בפניו. הנאשם מסר כי היה בשימועים ונמסר לו כי שוקלים את המשך שירותו. הוא תיאר את ביקורו בשירות המבחן וכיצד קצינת המבחן מסרה לו כי מבחינתה יקבל המלצה לאי הרשעה, אך הממונים עליה התנגדו בעקבות אי לקיחת האחריות שלו על המעשים, אך התעקש כי אינו יוכל לקחת אחריות על מה שלא עשה. הוא פנה לבית המשפט בבקשה שיתחשב בו ובמצבו וכי יאפשר לו הזדמנות להמשיך ולשרת. בנוסף מסר כי את העונש שלו כבר קיבל, בהיותו מעוכב דרגה מזה שנתיים, לא יצא לקורס קצינים, ואף נפגע במשכורתו.

הנאשם מסר כי כשל ועשה טעות וכי כל האירוע התרחש בלהט הרגע ואינו מייצג את התנהלותו בשום צורה, כך לא חונך וגדל. הנאשם ביקש מבית המשפט שייתן לו הזדמנות להמשיך את חייו ואת המסלול שהוא בונה מזה 9 שנים במשטרה, ומסר כי הוא יכול לתרום עוד רבות לאזרחים, מתוך המשטרה, בכל המובנים.

דין והכרעה עונשית:

בטרם אפנה לקביעת עונשו של הנאשם, אפנה לבחון את שאלת ביטול הרשעתו.

סעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי מקנה לבית המשפט סמכות לבטל הרשעה בפלילים, ולהטיל על הנאשם צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה. סמכות זוהי קיימת גם מכוח הוראותיו של סעיף 71א (ב) לחוק העונשין התשל"ז - 1977.

ההלכה הפסוקה קבעה כי הימנעות מהרשעה אפשרית, בהתקיים שני גורמים מצטברים: התנאי הראשון הוא כי השלכותיה של ההרשעה הן כה חמורות, עד כדי פגיעה בשיקומו של הנאשם וקיומו של יחס בלתי פרופורציונלי בין אותה פגיעה לבין מעשה העבירה, והתנאי השני הוא כי סוג העבירה מאפשר בנסיבות העניין להימנע מהרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים:

"הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטרף שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על

ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל (דברי כב' השופט דורנר בע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב (3), 337, להלן: **עניין כתב**, וראו גם מהעת האחרונה: רע"פ 619/18 **משה ביזינסקי נ' מדינת ישראל** (01.03.18); רע"פ 8215/16 **אברהם יצחק נ' מדינת ישראל** (29.3.2017); רע"פ 1949/15 **תקדורי נ' מדינת ישראל** (2.4.15); ע"פ 8528/12 **אלירן ציפורה נ' מדינת ישראל** (3.3.13);

התנאי הראשון, האם ההרשעה עלולה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם -

כעולה מתסקיר שירות המבחן, מדובר בנאשם צעיר, בן 26, המשרת במשטרת ישראל בתפקידים שונים. לפי פסיקתו של בית המשפט העליון, על הנאשם להראות נזק קונקרטי ממשי, שייגרם לו כתוצאה מהרשעתו בדין. בפני בית המשפט העידו קצינים ומפקדים נכבדים אודות הנאשם ותפקודו, ובין היתר מסרו, כי ככל הנראה יפוטר ויאלץ לעזוב את המשטרה. אך יחד עם זאת, לא הובאה בפני תשתית ראייתית לכך שהרשעתו של הנאשם בדין תוביל בהכרח לפיטוריו. הואיל ומותב זה עוסק בתחום, והוצגה בפניו לא אחת עמדת המשטרה, אציין כי המשטרה הבהירה כי המשך ההעסקה בשורות המשטרה נשקל לאור פסק הדין בנסיבותיו יחד עם שיקולים מערכתיים נוספים ואין המדובר בעניין אוטומטי. כך או כך, אין בפני ראיה על נזק קונקרטי כדרישת הפסיקה, אלא רק חשש להתממשותו סיכון כזה, דבר שאינו עולה בקנה אחד עם דרישת הפסיקה.

מכל מקום, גם אם הרשעתו של הנאשם תוביל בסופו של יום לפיטוריו מהמשטרה, ואין ספק כי תהיה בכך פגיעה בנאשם ובפרנסתו, עדיין לא מדובר בפגיעה חמורה "בשיקומו של הנאשם", כאמור בהלכת **כתב**. אין לגמד את משמעות ההרשעה והשלכותיה, אך הכלל הוא הרשעה והחרג שבחריגים וויתור עליה. הנאשם בחור צעיר וכל החיים לפניו, ביכולתו לפנות לדרכים רבות ומגוונות בחייו, ולכן עם כל ההבנה למצבו, אין בהרשעה, סגירת כל האופציות השיקומיות הנוספות האפשריות מבחינתו, ואין בכך כדי לסגור בפניו אופציות נוספות לאפיקים תעסוקתיים עתידיים, מלבד השירות במשטרה.

התנאי השני, האם סוג העבירות בהן הורשע הנאשם מאפשר ומצדיק בנסיבות העניין את ביטולה של ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים -

חוששני, כי על כך יש להשיב בלאו רבתי. מדובר בנאשם אשר שימש כשוטר בעת ביצוע העבירה וביצע עבירה של אלימות קשה, במסגרת תפקידו, כאשר "שלף" את המתלונן כשהוא אזוק מתא המעצר, הוביל אותו לחדרי חדרים, שאינו מצולם, שם תקף אותו בחומרה, ויעידו על כך הראיות והממצאים שנקבעו ע"י בית המשפט.

מעשיו האלימים של הנאשם היו פועל יוצא מעבודתו המשטרית, ובעקבות מעצרו של המתלונן עימו התעמת "בשטח", דבר אשר הוביל לרגשותיו הנסערים של הנאשם, אשר בא איתו חשבון בתחנה. חומרה יתרה יש בכך שמדובר באירוע ייזום, כאשר הנאשם פונה ולוקח את המתלונן מתא המעצר, בניגוד לכל נוהל קיים, על מנת להפליא בו את מכותיו ו"לסגור איתו חשבון", בתוככי תחנת משטרה, בשל קורותיו של אותו יום והעימות הקודם בין השניים (שלגביו קבע בית המשפט, שלא נפל פגם בהתנהגות הנאשם).

כידוע, חריגים ביותר הם המקרים בהם בית המשפט יאפשר ביטולה של הרשעה כאשר מדובר בעבירות אלימות בכלל ואלימות הננקטת מצד שוטרים. על בית המשפט לעמוד כחומה בצורה מפני מי שמפגין אלימות כלפי רעהו ולנקוט בענישה מרתיעה, קל וחומר כאשר מדובר באלימות הננקטת מצד שוטרים כלפי עצורים שהם בסיטואציה הנתונה חסרי ישע ולרוב כבולים ונתונים למרות השוטר.

בענייננו, קיימת חומרה יתרה נוכח הנסיבות שפורטו שתוצאתם היתה פגיעה בכבודו, שלמות גופו של המתלונן, אך לא פחות חמור מכך, פגיעה באמון הציבור במשטרה, בערכיה, בתדמיתה.

נוכח דברים אלו, חוששני שלא ניתן לוותר על הרשעה אלא זו מתחייבת לצד ענישה מרתיעה על מנת לשגר מסר ברור, לפיו בתי המשפט לא יחשו, ולא יסבלו, התנהגות אלימה של שוטרים, במהלך ביצוע תפקידם, ויפעלו להוקעת מעשיו של שוטר, הנוקט בהתנהגות אלימה ומשולחת רסן, כלפי כל אדם, בפרט כלפי עצור, הנתון לחסדיו ומרותו של השוטר.

השוטר כמשרת הציבור ואביר החוק, מצווה לנהוג במידה של איפוק וריסון, ולהפעיל כח רק בהתאם לנחיצות המשימה שבפניו, באופן ובמתווה שהחוק מתיר, אך לא מעבר לכך, בוודאי לא ליתן דרור לכעסים הנצברים בו מתוקף תפקידו.

ומכאן, יש להסיק לענייננו, שכאשר מדובר בשוטר שהתנהג באופן אלים מובהק כלפי עצור שנמצא בחזקת המשטרה, במסגרת תפקידו כשוטר, לא תוכל מדיניות הענישה הראויה לסבול את אי הרשתו בדיון.

בנסיבות אלה, הרשתו בפלילים מוצדקת ומתחייבת מנסיבות ביצוע העבירות אותן עבר הנאשם, ועולה בקנה אחד עם שיקולי הענישה.

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו:

מעשיו של הנאשם פגעו במספר ערכים מוגנים, ביניהם פגיעה בשלמות גופו של אדם וזכותו של אדם על גופו, וכן פגיעה בכבודו ובשלמותו של המתלונן. כמו כן, פגע הנאשם באמון הציבור במשטרת ישראל ובשוטריה, שעה שביצע את העבירה בהיותו שוטר ושליח ציבור, ובכך מעל בתפקידו והפך מהגורם שאמור לשמור על אכיפת החוק, לגורם שעובר על החוק ובכך פגע בתדמיתם ובשמם הטוב של שוטרים אחרים המבצעים את תפקידם נאמנה.

בית המשפט העליון עמד לא אחת על חומרתן של עבירות אלימות שבוצעו על ידי אנשי משטרה, תוך ניצול לרעה של הכוח המצוי בידם, בקובעו, כי מדובר בתופעה חמורה, שיש לעקרה מן השורש. וראו הדברים שנאמרו ברע"פ 8241/13 **ברדה נגד מדינת ישראל** (25.3.2014):

"המדובר במעשים חמורים ביותר, אשר לצד הפגיעה הכרוכה בהם בכבודו ובגופו של המתלונן, יש בהם כדי לחתור תחת הערכים הבסיסיים המנחים את משטרת ישראל ולגרום לפגיעה באמון הציבור מערכות אכיפת החוק. אכן, פעמים רבות מלאכת אכיפת שלטון החוק דורשת הפעלת כוח מצידם של שוטרי משטרת ישראל. ואולם, אל לעוסקים במלאכה לנצל את מרותם וסמכות לרעה, ולהפעיל את כוחם ללא כל הצדקה".

מדיניות הענישה:

מתחמי הענישה בעבירות אלימות שוטרים, נעים בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה ומקרה. בית המשפט העליון עמד לא

אחת על חשיבותה של ענישה מרתיעה בעבירות אלימות שנעשות על ידי אנשי משטרה, עבירות שמבוצעות תוך ניצול לרעה של הכוח המצוי בידם. עוד הדגיש בית המשפט העליון, את החשיבות בעקירה מן השורש של תופעת האלימות מצד שוטרים. להלן מקבץ פסיקה המשקף את מדיניות הענישה:

רע"פ 3021/16 **משה לוזובסקי נ' מדינת ישראל** (19.4.2016) - הורשע הנאשם, שוטר, בתקיפה הגורמת חבלה ממשית, לאחר שסטר לאדם אחר וגרם לקרע בעור התוף באוזנו. הנאשם נדון בבית משפט השלום לעונש של"צ, 6 חודשי מאסר על תנאי ועונשים נלווים. שני הצדדים ערערו על התוצאה. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל. עונש השל"צ בוטל, ותחתיו הוטל עונש מאסר של חודשיים בעבודות שירות. ערעורו של הנאשם לבית המשפט העליון נדחה.

ע"פ 6873/14 **סרגי מלכוב נ' מדינת ישראל** (18.12.2014) - נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בעבירה של תקיפה סתם לאחר שבעת שירותו כבלש במשטרה, היה מעורב באירוע שבו הלם במתלון בגרופ, לאחר שגם מפקדו עשה כן. על הנאשם הוטלו 50 ימי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה ופיצוי בסך ₪ 2,500 למתלון.

ע"פ 10075-09-09 **בן- עטר נ' מדינת ישראל** (14.7.2009) - הנאשם, קצין בתחנת משטרה, הורשע בעבירות תקיפה, שימוש לרעה בכוח המשרה, מרמה והפרת אמונים, כאשר במהלך נסיעה פרטית עם רעייתו, עצר את רכבו, ניגש לרכב המתלון, צעק לו שהוא קצין משטרה ונתן לו אגרוף בפניו. בהזדמנות אחרת, התערבת לטובת מכרו לצורך שחרור נהג שעובד אצלו ונערו ליווי משיקולים שאינם מקצועיים. הנאשם נדון ל- 4 חודשי מאסר בעבודות שירות, ו- 8 חודשי מאסר על תנאי. בית המשפט המחוזי בחיפה, דחה את ערעורו, פרט להפחתת ימי המעצר מעונש המאסר שהוטל עליו. קצין בתחנת משטרה שבנסיעה פרטית עם רעייתו, עצר את רכבו, ניגש לרכב המתלון, צעק לו שהוא קצין משטרה ונתן לו אגרוף בפניו. בהזדמנות אחרת, התערבת לטובת מכרו לצורך שחרור נהג שעובד אצלו ונערו ליווי משיקולים שאינם מקצועיים. הנאשם נדון ל- 4 חודשי מאסר בעבודות שירות, ו- 8 חודשי מאסר על תנאי. בית המשפט המחוזי בחיפה, דחה את ערעורו, פרט להפחתת ימי המעצר מעונש המאסר שהוטל עליו. קצין בתחנת משטרה שבנסיעה פרטית עם רעייתו, עצר את רכבו, ניגש לרכב המתלון, צעק לו שהוא קצין משטרה ונתן לו אגרוף בפניו. בהזדמנות אחרת, התערבת לטובת מכרו לצורך שחרור נהג שעובד אצלו ונערו ליווי משיקולים שאינם מקצועיים.

ע"פ (י-ם) 13038-09-18 **מדינת ישראל נ' דוד פיקארד** - הנאשם הורשע בעבירת תקיפה סתם, לאחר שהודה כי תקף בבעיטה לגבם שלושה עצורים ששהו בתחנה, כאשר הם כבולים וישובים על הקרקע וכן זרק כסא לעברו של אחד מהם. בית משפט השלום נמנע מהרשעתו ובית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה לעניין ההרשעה והרשיע את הנאשם בעבירה. על הנאשם נגזרו עונשים של 250 שעות של"צ, פיצוי למתלון בסך ₪ 500 וצו מבחן למשך שנה.

ת"פ 46143-04-17 **מחלקה לחקירות שוטרים - מח"ש נ' עבדי ואח'** (6.11.2018) - הנאשם 1 הורשע בעבירת תקיפה סתם. באותו מקרה, הנאשמים, ששירתו באותה עת כשוטרי מג"ב, הגיעו לעיר העתיקה בירושלים, בעקבות פיגוע דקירה והחלו בסריקות אחר המפגע. הנאשמים הבחינו במתלון וחשדו בו כי הוא המפגע וניגשו אליו על מנת לבצע חיפוש בכליו. אחד הנאשמים תפס בצווארו של המתלון והצמיד אותו לדלת סגורה של חנות שהיתה במקום, כשפניו של המתלון לכיוון הדלת. הנאשמים היכו את המתלון במכות אגרוף בחלק האחורי של גופו והנאשם היכהו אף באמצעות הנשק, תוך שהמתלון מתעמת עמם מילולית. כשהבחינו המתלון בנאשמים עוזבים את המקום, צעק לעברם שיתלון עליהם במח"ש. למשמע דבריו אלו, חזר הנאשם 1 על עקבותיו, התקרב למתלון והרים לעברו את נשקו. בית המשפט הרשיע את הנאשם והטיל עליו 100 שעות של"צ וחודש מאסר על תנאי למשך שנה.

ת"פ (י-ם) 12331-08-15 **מדינת ישראל המחלקה לחקירות שוטרים נ' חיים אזולאי** (3.10.17) - הנאשם הורשע בעבירה של תקיפה סתם, לאחר שבמהלך שירותו במשטרה הבחין בקטטה בין מאבטחי התחנה לשני נערים, ובשלב מסוין הנאשם דחף את הנער תוך שהוא צוער לעברו מספר פעמים להסתלק מהמקום. הנאשם בעט בחוזקה ברגלו של הנער, בישבנו והכה אותו מספר פעמים בפניו. בית המשפט הטיל על הנאשם 140 שעות של"צ ועונשי מאסר מותנה.

נסיבות שקשורות בביצוע העבירה:

בקביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם, על בית המשפט להתחשב בהתקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, במידה שהתקיימו, ככל שהוא סובר שהן משפיעות על חומרת מעשה העבירה ועל אשמו של הנאשם.

הרקע - מדובר בנאשם אשר הגיע לאירוע אלים של סכסוך שכנים בו היה מעורב המתלונן. הנאשם הפעיל כוח כדין לעצור את המתלונן, ולאחר מכן הוביל המתלונן לתחנת המשטרה. בעת ששהה המתלונן בחדר המעוכבים בתחנת המשטרה, ניגש אליו הנאשם בעוד המתלונן אזוק, הוציא אותו מהחדר בו שהה, ללא כל סיבה, והוביל אותו במשיכת האזיקים לחדר אחר, ריק מאדם, כאשר הוא יודע שאינו מצולם. בעוד הנאשם והמתלונן בתוך החדר, היכה הנאשם את המתלונן בסטירות ובעיטות לעבר פניו גבו ורגליו. לאחר מכן, הוביל הנאשם את המתלונן בחזרה לתא המעוכבים.

התכנון שקדם לביצוע העבירה - על אף שהאירוע אירע בסמוך למעצרו של המתלונן במהלכו סערו הרוחות, בשלב ביצוע התקיפה, "הסערה" כבר שככה. הנאשם כבר היה בתחנת המשטרה. האירוע הסוער "בשטח" היה מאחוריו. ניתן לומר, כי היה לנאשם זמן להירגע מהסיטואציה שקרתה קודם לכן, לארגן את מחשבותיו, ולהחליט כיצד ברצונו להתנהל. לדאבון הלב, הנאשם לא השכיל לנצל את ההזדמנות הזו, אלא להפך, גמלה בליבו החלטה לבוא חשבון עם המתלונן, תוך שהוא לוקח אותו מתא העצורים/מעוכבים, לחדר אחר שאינו מצולם, כאשר רק השניים לבדם בחדר, על מנת שלא יותר תיעוד למעשיו.

חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה - הנאשם הינו המבצע הבלעדי של העבירה.

הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה והנזק שנגרם מביצוע העבירה - כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרם למתלונן נזק. הוא נזקק לטיפול רפואי בעקבות האירוע (ראו תמונות המתלונן ת/8, ת/8א ועדות המתלונן); כן נגרם למתלונן נזק נפשי של טראומה, כך על פי דבריו במהלך עדותו בבית המשפט. מיותר לציין כי בנס לא נגרמו למתלונן נזקים פיזיים חמורים יותר, שהרי ידוע, כי בעבירות אלימות, לא ניתן לצפות כיצד יתפתחו הדברים, וכיצד האלימות תשפיע על גופו של האדם הסובל ממנה. נזקים נוספים שנגרמו כתוצאה ממעשיו של הנאשם הם הפגיעה באמון הציבור במשטרה, וכן פגיעה בתדמיתם של השוטרים, אשר מצופה מהם כי לא ישתמשו בסמכויותיהם לרעה.

הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה - הנאשם כאמור פגש את המתלונן במהלך אירוע מקדים, כאשר עצר אותו בשטח, תוך שהמתלונן קילל אותו ואיים עליו כי יפגע בו. הנאשם, שנפגע מהתנהגותו של המתלונן בשטח, ראה את המתלונן בתחנת המשטרה אז גמלה בו ההחלטה להכותו במכוון על התנהגותו באירוע, כאשר התנהגות זו הינה המניע לאלימות שנקט בה כלפי המתלונן.

יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול במעשהו או את משמעות מעשהו, לרבות בשל גילו -

אין מחלוקת כי הנאשם, שהינו שוטר נבון, הבין היטב את חומרת מעשיו ואת הפסול במעשיו.

יכולתו של הנאשם להימנע מהמעשה ומידת השליטה שלו על מעשהו, לרבות עקב התגרות נפגע העבירה -
הנאשם שוטר הוא יזם את האירוע ובוודאי שהיה יכול להימנע ממנו. אכן תחילתו של האירוע היה במהלך מעורבותו של המתלונן בקטטה, כאשר הוא מקלל ומאיים על הנאשם בשטח. יחד עם זאת, אין מדובר במקרה בו הנאשם לא יכול היה להימנע מהמעשה, בעיקר כאשר זה בוצע לאחר שהמתלונן כבר היה עצור ובחזקת המשטרה, ואין מדובר באותם מקרים בהם נקט המתלונן בכוח שאינו סביר על מנת לרסן את המתלונן "בשטח", אלא מדובר במתלונן אזורי, שכבר היה תחת שליטה, נמצא בתחנת משטרה, ואילו הנאשם בחר לקחת את החוק לידי וזאת בהיעדר התגרות נוספת מצדו של המתלונן.

הניצול לרעה של כוחו של הנאשם כלפי הנפגע - בין הנאשם למתלונן קיים פער כוחות מהותי בעת ביצוע העבירה, כאשר המתלונן הינו עצור ואזורי מחד, והנאשם הינו שוטר אשר אותו מתלונן נתון תחת חסותו, מאידך. הנאשם ניצל את כוחו ואת הסמכויות אשר ניתנו לו מכוח תפקידו כשוטר, ומשך את המתלונן לחדר ללא מצלמות, בתוך תחנת המשטרה, כאשר אין למתלונן שום יכולת להתנגד, והחל להכותו.

מתחם העונש ההולם:

מתחם העונש ההולם נקבע בעיקר על יסוד הנסיבות האופפות את ביצוע העבירה, ודרגת האשם שהפגין הנאשם בכל האירוע, על מנת לשקף הלימה ראויה בין חומרת המעשה, בנסיבותיו, במידת האשם שהפגין הנאשם בעת ביצוע העבירה, לבין העונש לו ראוי הנאשם בגין מעשיו אלה.

נוכח נסיבות ביצוע העבירות, כפי שתוארו לעיל, ודרגת האשם שהפגין הנאשם, היותו של הנאשם שוטר, והעובדה כי העבירות בוצעו במהלך ביצוע תפקידו בעוד המתלונן מצוי תחת חזקתו, מתחם העונש ההולם בגין אירוע זה, נע בין של"צ מאסר מותנה ופיצוי, לבין מספר חודשי מאסר, שיכול וירוצו בעבודות שירות.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה:

בגזירת העונש המתאים לנאשם, רשאי בית המשפט להתחשב בהתקיימות נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, ככל שהן מתקיימות וזאת במידה שבית המשפט סבור, שיש ליתן להן משקל בנסיבות המקרה, ובלבד שהעונש שיוטל בסופו של יום על הנאשם, לא יחרוג ממתחם העונש ההולם שנקבע.

הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו והנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה ומהרשעתו - מדובר בנאשם צעיר, המשרת כשוטר במשטרת ישראל, והינו שוטר מצטיין ומוערך, כך על פי העדויות שהושמעו בפני וכן תעודות הערכה רבות שהוצגו לבית המשפט. אין ספק, כי בעקבות הרשעתו של הנאשם עלול הוא להיפגע, ואותות לכך ניתן לראות כבר כיום כאשר עוכב בקידומו לתפקיד יומנאי. כמו כן, מסר הנאשם, כי הינו מעוכב דרגה מזה שנתיים.

הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם - התרשמתי מעדותו הכנה של אביו של הנאשם ומהדברים שמסר לבית המשפט אודות הנאשם וכן אודות המשפחה והאופן הקשה בו השפיע האירוע על כלל המשפחה. הנאשם עודנו צעיר

ומתגורר יחד עם בני משפחתו וניכר כי הטלת עונש חמור בדמות מאסר בפועל תשפיע באופן מהותי על משפחתו הגרעינית הנורמטיבית אשר תרמה רבות לקהילה ולמדינה ועל אורחות חייהם.

נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב - הנאשם לא לקח אחריות על מעשיו וניהל הליך הוכחות בבית המשפט. זו כמובן זכותו אך לא ניתן לזקוף חסכון בזמן שיפוטי ואף לא הודאה וחרטה מיידים. בהקשר אחרון זה, התרשם בית המשפט מעמדתו "המזגגת" ואף המניפולטיבית של הנאשם, כיצד לא נטל אחריות על מעשיו וראה בעצמו קורבן, טען כי שירות המבחן "הבטיח" לו אי הרשעה, דבר שאין לו אחיזה כלשהי בחומר שבפני בית המשפט. אחר כך, בהבינו את ההשלכה המשפטית לעמדה זו, ביקש וקיבל דחיה (שניתנה על מנת לאפשר לשירות המבחן להגיב ל'הבטחה'), ועתה נטל לפתע אחריות בפני שירות המבחן, הודה וטען כי עשה טעות. ודוק, אין פסול באדם המאמין בחפותו, אך התנהלות הנאשם נראתה תמוהה בלשון המעטה, בעיקר כאשר בתסקיר השני, נטל אחריות טען שעשה טעות ואיבד שליטה, והכל בכדי שהשירות יתרצה, וימליץ על ביטול הרשעה, ואכן במבחן התוצאה, כך המליץ בסופו של יום שירות המבחן.

התנהגותו החיובית של הנאשם ותרומתו לחברה - מצאתי כי יש ליתן משקל משמעותי לתרומתו של הנאשם לחברה. מדובר בנאשם שהחל את שירותו המשטרתי כבר בגיל 18, עם שירותו הסדיר, ובהמשך שירת כשוטר מן המניין במשטרת ישראל. כפי שתואר לעיל, העידו בפני בית המשפט, מפקדים וקצינים נכבדים, אשר הנאשם היה תחת פיקודם, בשלב זה או אחר בשירותו. כל העדים, ללא יוצא מן הכלל, תיארו את תפקודו הטוב של הנאשם, את מקצועיותו, חריצותו, עוז לבו ויוזמתו. כל העדים מסרו כי מדובר באחד השוטרים הטובים ביותר שעברו תחת חסותם, וטענו כי שירותו תורם רבות לחברה ולציבור. עוד מסרו, כי המעשים המיוחסים לנאשם אינם מאפיינים את פועלו והתנהלותו הרגילה והם הופתעו מאותם האירועים. את ועוד, מאסופת התעודות והמכתבים שהוגשה לבית המשפט עולה, כי במהלך שירותו, התנהל הנאשם באופן מקצועי, נחוש ודבק במטרה.

עברו הפלילי של הנאשם או העדרו - הנאשם נעדר עבר פלילי.

חלופי הזמן מעת ביצוע העבירה - מדובר באירוע שאירע בסוף שנת 2015, היינו מעלה מ-3 שנים. כתב האישום הוגש כשנתיים לאחר האירוע.

העונש המתאים:

העונש המתאים בנסיבות העניין, חייב לשקף את חומרת הנסיבות ומידת האשם שהפגין הנאשם באירוע, כמו כן את מכלול הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה וכן חייב העונש המתאים להלום את יתר הנסיבות האישיות של הנאשם והכל כפי שפורט בהרחבה לעיל.

בעניינו של הנאשם, שקלתי לחומרה את נסיבות ביצוע העבירה, היותו של הנאשם שוטר אשר ניצל את כוחו ומעמדו אל מול המתלונן שהיה בסטטוס עצור, ופעל ללא רסן, באופן אלים לאחר שהושפע מדבריו של המתלונן כלפיו בעת אירוע המעצר.

יחד עם זאת, מצאתי כי ישנן נסיבות לקולא אשר יש בהן כדי להשפיע על מיקום עונשו של הנאשם במתחם הענישה

ולמקמו בתחתית המתחם.

מצאתי לנכון להתחשב בגילו הצעיר של הנאשם, בהיותו נעדר עבר פלילי, ומכאן גם העדר אינדיקציה להתנהלות בעלת אופי אלים בעבר. נראה כי אכן מדובר בהתפרצות חד פעמית.

כמו כן, שיקול נכבד ומשמעותי היא תרומתו של הנאשם לחברה כבר מגיל צעיר, הנאשם משרת בהצטיינות במשטרת ישראל, ותרם רבות לציבור, כפי שמעידות תעודות ההערכה הרבות שהוגשו בעניינו, לאחר שהשתתף במבצעים רבים במסגרת תפקידו. תעודות אלו מקבלות משנה תוקף מעדויות האופי הרבות של הקצינים הנכבדים שעלו בזה אחר זה לדוכן העדים ודיברו בשבחו, וניכר מדבריהם כי אכן מדובר בשוטר משכמו ומעלה.

כמו כן, יש לקחת בחשבון כי בסופו של יום לא בוטלה הרשעתו של הנאשם ולה כשלעצמה ועבור הנאשם כשוטר ואדם, השלכה עונשית.

לאור כל האמור, מצאתי לנכון למקם את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם, להטיל עליו ענישה חינוכית לצד עונש צופה פני עתיד ופיצוי למתלונן.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- 1. 200 שעות שירות לתועלת הציבור אשר יבוצעו במסגרת מרכז הילדים והנוער "אמונה" בעפולה, בהתאם לתוכנית עבודה שיגיש שירות המבחן לבית המשפט.**
- 2. בהתאם להוראות סעיף 71א לחוק העונשין, הנאשם מוזהר שאם לא ימלא אחר צו השירות יובא עניינו בפני בית המשפט אשר רשאי בהתאם להוראות סעיף 71ד (3) לחוק העונשין, להטיל עליו עונש נוסף אחר, בהתחשב, בין היתר, בכל עונש שהוטל עליו על העבירה המקורית.**
- 3. 3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור את העבירות בהן הורשע ו/או כל עבירת אלימות לרבות איומים.**
- 4. פיצוי בסך 1000 ₪ למתלונן אשר ישולמו בתוך 30 יום.**
- 5. המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן.**

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, י"ט אדר ב' תשע"ט, 26 מרץ 2019, במעמד הצדדים.